

หน่วยงานกำหนดจุดพิกัดทำงานผิดพลาด ผู้รับจ้างเข้าทำงานไม่ได้ ใครต้องรับผิดชอบ

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอนำเสนอบทความกรณีหน่วยงานของรัฐขาดความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้หน่วยงานของรัฐและผู้รับจ้างได้รับความเสียหายทั้งสองฝ่าย รวมทั้งประชาชนในพื้นที่เสียประโยชน์จากการที่จะได้ใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินนั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากนักน้อย

หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เคยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจัดทำโครงการก่อสร้างระบบสูบน้ำแบบบ่อบาดาลพลังงานแสงอาทิตย์ จัดเป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่ ใช้งบประมาณจำนวนมาก ซึ่งส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้ดำเนินการขุดเจาะบ่อบาดาลได้รับประโยชน์หลายครั้งเรือน ถือว่าเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จโครงการหนึ่งจากการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งหากมีโครงการนี้อีกต่อไปในอนาคต จึงอยากให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการได้ใช้ความระมัดระวังความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน ซึ่งหากขาดความละเอียดรอบคอบแล้ว อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานได้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูล ได้ใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจในการทำงาน

เนื้อเรื่องบทความ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งหนึ่ง (ผู้ฟ้องคดี) ได้ทำสัญญาว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด (ผู้ฟ้องคดี) เพื่อจ้างเหมาขุดเจาะบ่อบาดาล พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำแบบจุ่มใต้น้ำ จำนวน ๘ บ่อ สถานที่ดำเนินการได้ระบุพิกัดไว้ในสัญญา ค่าจ้างจำนวน ๙๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินสด จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท มามอบให้แก่ผู้ฟ้องคดี เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือหารือมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามคำแนะนำของสำนักทรัพยากรน้ำบาดาลว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการน้ำบาดาลจากกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก่อน ผู้ฟ้องคดีจึงจะทำการขุดเจาะน้ำบาดาลได้

ต่อมาคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เสนอความเห็นไปยังผู้อำนวยการกองพัสดุและทรัพย์สินว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่ได้รับใบอนุญาตขุดเจาะน้ำบาดาลตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เห็นควรสั่งหยุดงานตามสัญญาไว้ก่อน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอหยุดการทำงานไว้ก่อน และองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้อนุมัติให้หยุดงานได้จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตขุดเจาะน้ำบาดาล โดยผู้ฟ้องคดีได้มีการสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์ตามสัญญาและได้ชำระเงินจำนวน ๙๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ขายแล้ว

หลังจากนั้นคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ตรวจสอบสัญญาและเอกสารแบบสำรวจความต้องการขุดเจาะน้ำบาดาลของจังหวัด ปรากฏว่าพิกัดที่ระบุไว้ในสัญญาทั้ง ๘ แห่ง ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเห็นว่าเหมาะสมที่จะขุดเจาะบ่อบาดาล โดยอ้างอิงพิกัดตามกรมแผนที่ทหาร มีสภาพจริงที่ไม่สามารถขุดเจาะได้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบการยกเลิกสัญญา เนื่องจากพิกัดตามที่ระบุไว้มีสภาพไม่เหมาะสมที่จะทำการขุดเจาะ เช่น เป็นบริเวณทุ่งนา เป็นถนนในหมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งพิกัดและสถานที่ไม่ตรงกันตามสัญญา โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด

/ได้คืนเงิน...

ได้คืนเงินตามหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว แต่มิได้ชดใช้ค่าเสียหายการเตรียมการ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เนื่องจากเห็นว่าการยกเลิกสัญญาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ตนได้รับความเสียหายจากการสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งต้องสั่งเป็น พิเศษเพื่อใช้เฉพาะงานตามสัญญาเท่านั้น เพื่อขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า ในขณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำสัญญากับผู้ฟ้องคดี องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการน้ำบาดาลตามกฎหมายและระเบียบของ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล รวมถึงไม่ศึกษาและตรวจสอบพิสัยการขุดเจาะบ่อบาดาลทั้ง ๘ จุด ซึ่งเป็นสาระสำคัญ ตามสัญญาอันเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ต้องดำเนินการ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจดำเนินการให้ แล้วเสร็จตามสัญญาได้ โดยไม่ใช้ความผิดของผู้ฟ้องคดี การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้บอกเลิกสัญญา ต่อผู้ฟ้องคดี จึงต้องดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมตามมาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้คืนเงินหลักประกันการปฏิบัติตาม สัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้วสำหรับการจ่ายค่าการงานอันได้กระทำไว้และเป็นการยอมให้ใช้ทรัพย์สินนั้น เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ท่อ จำนวน ๑๒๐ ท่อน เป็นเงินจำนวน ๙๐,๐๐๐ บาท เพื่อเตรียมไว้ สำหรับการทำงานตามสัญญาจ้าง แต่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถนำวัสดุอุปกรณ์ท่อ ที่ซื้อมานั้นไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ได้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สามารถนำท่อน้ำไปใช้ประโยชน์ในการ ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งได้ ผู้ฟ้องคดีพร้อมให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมารับ หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว ซึ่งจะถือได้ว่าเป็นการงานอันผู้ฟ้องคดีได้ กระทำไว้และเป็นการยอมให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ใช้ทรัพย์สินนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงต้อง ชำระค่าวัสดุอุปกรณ์ท่อให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๓๙๑ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชดใช้เงินจำนวน ๙๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มอบวัสดุอุปกรณ์ท่อตามสัญญาพิพาทจำนวน ๑๒๐ ท่อน ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๖๙๑/๒๕๖๖ ได้วางบรรทัดฐานในการปฏิบัติ ราชการ กล่าวคือ การที่หน่วยงานของรัฐในฐานะผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญาจ้าง เนื่องจากสถานที่ที่ระบุในสัญญา ไม่สามารถดำเนินการ (ขุดเจาะบ่อบาดาล) ได้จริง ทำให้ผู้รับจ้างไม่อาจทำงานให้แล้วเสร็จตามสัญญาได้ อันไม่ใช่ความผิดของผู้รับจ้าง ประการสำคัญหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ ก่อนที่จะทำสัญญาว่าจ้างเพื่อดำเนินโครงการใด ๆ จะต้องศึกษา กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ รวมทั้งตรวจสอบรายละเอียดพิสดาร ตำแหน่ง หรือ สถานที่ที่จะดำเนินการให้ถูกต้องชัดเจน และหากเป็นกรณีที่ต้องขออนุญาตหรือขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจก่อน ก็ พึงดำเนินการให้เรียบร้อยเสียก่อนที่จะดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๖๙๑/๒๕๖๖

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรภัฏฐ์ รอบรัตน์ นิติกรปฏิบัติการ

